ARŁAMÓW
HOTEL

Życie lasu w Arłamowie

Hotel Arłamów

Hotel Arłamów otoczony jest Parkiem Krajobrazowym Gór Słonnych oraz Parkiem Krajobrazowym Pogórza Przemyskiego. Osobliwością **Parku Krajobrazowego Gór Słonnych** są licznie występujące słone źródła. Natomiast wielką osobliwością przyrodniczą **Parku Krajobrazowego Pogórza Przemyskiego** są zbiorowiska kserotermiczne przypominające kwietny step łąkowy (Rybotycze, Makowa).

Ponadto tuż obok **Kompleksu Hotelowego Arłamów** znajduje się leśny **Rezerwat Przyrody Turnica**, chroniący fragment puszczy bukowo-jodłowej. Podczas wycieczek przez lasy wokół Arłamowa, spotkać można wiele bardzo rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Warto tu wymienić: wilka, rysia oraz niedźwiedzia.

Hotel Arłamów

Zwierzęta

Jeleń

- Samca jelenia nazywa się bykiem, samicę zaś łanią.
- Samiec nosi na głowie poroże, które co roku w okolicach lutego zrzuca, by ponownie na wiosnę wykształcić nowe.
- Rykowisko to okres kiedy byki (samce) jelenia poszukują samic, walczą o nie, aż w końcu łączą się w pary. Zaczyna się ono w drugiej połowie września i trwa około czterech tygodni. W tym okresie to potężne zwierzę wydaje basowy ryk. Cały spektakl, na śródleśnych polanach, zaczyna się przed zachodem słońca, a kończy o świcie.
- Jelenie są roślinożerne. Żywią się głównie pędami, korą, liśćmi i owocami drzew, krzewów i krzewinek.

Dzik

- Dzik to silne i zdolne do samoobrony zwierzę. Dorosły odyniec (samiec) może osiągnąć 150-200 kg wagi.
- Do obrony i walki z innymi dzikami samcowi służą okazałe kły, tak zwane fajki i szable.
- Ma dobry węch. Szukając pożywienia często buchtuje (ryje).
- Jest wszystkożerny.

Sarna

- Sarna jest najmniejszym przedstawicielem tzw. zwierzyny płowej, to jest zwierzyny, której letnia rudo-brązowa sierść zimą płowieje i staje się szara.
- Sarna jest bardzo płochliwa i w sytuacji zaniepokojenia wydaje dźwięk, który przypomina szczekanie psa.
- Zimą zwierzęta te gromadzą się w bardzo duże stada, liczące nawet do 100 osobników. Na wiosnę grupy te rozłączają się i zwierzęta zajmują indywidualne ostoje.
- Sarna jest typowym roślinożercą.

Wilk

- Wilk jest największym przedstawicielem psowatych w arłamowskich lasach. Dorosły samiec waży 40-50 kg, choć zdarzają się i cięższe osobniki.
- Wilk jest mięsożercą, aktywnie polującym na zdobycz. Żywi się głównie zwierzętami mieszkającymi w lasach wokół Arłamowa. Ma doskonały węch ułatwiający mu szukanie pożywienia. Ma równie dobry słuch. Dorosły osobnik reaguje na wycie innych wilków słyszane z odległości ponad 6 km.

Niedźwiedź

- Niedźwiedź jest największym polskim drapieżnikiem. Może ważyć nawet 350 kg, a gdy „stawia drabinę”, czyli staje na tylnych łapach, wznosząc tułów pionowo, może mierzyć 2,8 m. Taką pozycję przybiera, gdy jest podrażniony i oznacza to ostrzeżenie lub groźbę. Wyprostowaną sylwetkę stosuje również, kiedy jest czymś zainteresowany i chce to zobaczyć z wysokości.
- Choć mówimy, że niedźwiedź jest największym polskim drapieżnikiem, to jest on wszystkożerny, a jego menu zmienia się w zależności od pory roku. W składzie jego diety znajdziemy zarówno mięso, jak i rośliny.

Ryś

- Ryś jest zaraz po niedźwiedziu i wilku jednym z największych arłamowskich drapieżników.
- Jak większość kotowatych prowadzi samotny tryb życia i najwięcej czasu poświęca na odpoczynek. W odróżnieniu od innych dużych kotów nie potrafi ryczeć tak jak np. lwy. Potrafi natomiast mruczeć jak koty domowe.
- Jest typowym mięsożercą. Najchętniej poluje na sarny, ale również na zające, gryzonie czy kuraki.

Borsuk

- Jest bardzo czystym drapieżnikiem. Codziennie po wyjściu z nory, prowadzi toaletę swojego ciała. Za gąbkę i grzebień służą mu zęby i pazury, którymi przeczesuje sierść.
- Ma bardzo dobry węch i słuch.
- Mimo że sprawia wrażenie powolnego, jeśli zajdzie taka potrzeba, szybko galopuje i skacze.
- Prowadzi nocny tryb życia.
- Zimą zapada w sen, który przerywa w cieplejsze dni. Wtedy to wychodzi z nory by ogrzać się w słońcu.
- Żywi się m.in drobnymi ssakami, ptakami, owadami, ślimakami oraz owocami, orzechami, kłączami i bulwami.
- Borsuk drąży skomplikowany system wielopoziomowych nor. Budowle te mogą mieć nawet 50 wyjść bezpieczeństwa.

Rośliny

Jodła

- Jodła ma silny, gruby pień, pokryty szarą korą. Osiąga wysokość ok. 50 m. Nie zrzuca igieł na zimę.
- Jodła jest typowym gatunkiem lubiącym cień.

Warto wiedzieć: jodły mogą dożyć nawet 500 lat. Ich jasne, trwałe drewno wykorzystuje się do budowy domów i instrumentów muzycznych np. organów.

Ciekawostka: Jeśli rozetrzesz igły jodły, poczujesz zapach pomarańczy.

Sosna

- Korona sosny ma kształt parasolowaty, a pień pokryty jest czerwonobrązową, łuskowato spękaną korą.

Warto wiedzieć: drewno sosnowe jest cenione w budownictwie, meblarstwie i przemyśle celulozowym.

Ciekawostka: 60-letnia sosna produkuje w ciągu doby tyle tlenu, ile wynosi dobowe zapotrzebowanie tego pierwiastka dla 3 osób, czyli 1350-1800 litrów!

Buk

- Buk to jedno z najpiękniejszych drzew liściastych.
- Wiele osób uwielbia odwiedzać las bukowy jesienią, ponieważ jest on wtedy zachwycająco kolorowy ze względu na przebarwiające się liście.
- Owoce buka to małe trójkanciaste orzeszki zamknięte w kolczastej okrywie. Zwane pospolicie bukwią, są jadalne i stanowią nie lada przysmak dla wiewiórek, sójek, a przede wszystkim dzików.

Ciekawostka: Jasne drewno buka o różowawym odcieniu jest bardzo twarde. Znajduje zastosowanie we wnętrzach budynków (schody, podłogi), jest stosowane do produkcji mebli giętych oraz zabawek z drewna.

Leszczyna

- Kwitnienie: od lutego do marca.

Warto wiedzieć: powszechnie owoce nazywane są orzechem laskowym; nasiona zawierają aż 60% tłuszczu i 18% białka.

Przylaszczka pospolita

- Kwitnienie: od marca do maja.
- Łodygi kwiatonośne silnie owłosione, z jednym kwiatem na szczycie.
- Kwiaty: zwykle niebieskie płatki (rzadziej białe lub różowe).

Ciekawostka: Przylaszczka jest rośliną trującą.

Zawilec gajowy

- Kwitnienie: od marca do maja.
- Kwiatostan: kwiaty pojedyncze, rzadko zebrane po 2.
- Kwiaty: 6-8 płatków okwiatu, białe lub biało-różowe.

Warto wiedzieć: zawilce na skutek obniżania napięcia soku komórkowego w tkankach (turgoru) schylają się na noc i przy niepogodzie jest to tzw. „sen roślin”.

Fiołek leśny

- Kwitnienie: od kwietnia do czerwca.
- Kwiatostan: kwiaty pojedyncze.
- Kwiaty: niezbyt duże, 1,5-2 cm długości, 5 płatków barwy niebieskiej, bezzapachowe.

Warto wiedzieć: kwiaty fiołka zapylane są głównie przez pszczoły, które poszukują nektaru zbierającego się w charakterystycznej ostrodze.

Konwalia majowa

- Kwitnienie: maj.
- Kwiatostan: jednostronne grono na długiej szypule, z 5-10 kwiatami na szypułkach.
- Kwiaty: białe, wonne, dzwonkowate; płatki zrośnięte z ząbkami odgiętymi na zewnątrz
- Owoce: pomarańczowe jagody.

Warto wiedzieć: roślina częściowo chroniona, trująca i lecznicza.

Grzyby

- Grzyby odgrywają ogromną rolę w przyrodzie i życiu człowieka. Są ważnym składnikiem runa leśnego, smakowitym dodatkiem w potrawach i cennym składnikiem wielu leków.
- Potocznie dzielimy je na: **jadalne** – są smaczne i spożywamy je po odpowiednim przyrządzeniu, **niejadalne** – nie są trujące, ale są niesmaczne, oraz **trujące** – niebezpieczne dla zdrowia i życia człowieka.

Borowik szlachetny „prawdziwek”

- Najchętniej zbierany grzyb leśny w Arłamowie.
- Owocniki pojawiają się od czerwca do października, często w miejscach prześwietlonych; zwykle pojedynczo lub w niewielkich grupach.
- Wyśmienity grzyb jadalny, nadający się do wszelkiego rodzaju przetwórstwa. Szczególnie ceniony jest w postaci suszu, jako że zachowuje jasny kolor i nabiera wyjątkowo intensywnego aromatu.

Mleczaj rydz

- Występuje od lata do jesieni.
- Brzeg kapelusza przez długi czas podwinięty. Górna powierzchnia jest gładka i sucha, w czasie wilgotnej pogody nieco śliska.
- Mleczko pomarańczowe lub marchewkowe o łagodnym smaku i miłym zapachu.
- Nie nadaje się do suszenia.
- Generalnie, wszystkie mleczaje o czerwonawym lub pomarańczowym mleczku są jadalne.

Czubajka kania

- Okazały grzyb, występujący wśród traw, w prześwietlonych lasach, zrębach, polanach, w parkach, na łąkach i pastwiskach.
- Pojawia się od lipca do listopada, pojedynczo lub po kilka sztuk.
- Kapelusz młodych owocników jest jajowaty, brązowawy, z wiekiem płasko rozpostarty z garbkiem na szczycie.
- Powierzchnia kapelusza jest sucha, popękana, pokryta dachówkowato brązowymi, grubymi, odstającymi łuskami.
- Trzon jest bardzo długi (15-40 cm) i smukły, u podstawy bulwiasty, początkowo wewnątrz gąbczasty, później pusty.
- Pierścień na trzonie jest wolny (dający się przesuwać – ważna cecha rozpoznawcza; por. muchomor plamisty).

W połowie lat sześćdziesiątych na terenie nadleśnictw Bircza, Wojtkowa i Nowe Sady zaczęto tworzyć łowiecki ośrodek rządowy, istniejący do 1982 r., którego obecność miała negatywny wpływ na gospodarkę leśną tych terenów.
W Arłamowie wybudowano pałac myśliwski wraz z zapleczem gospodarczym i socjalnym. Ogrodzono około 20 tys. [ha] lasów. Długość ogrodzenia (z siatki stalowej) wynosiła 120 km.

Z okolicznych lasów zwabiano zwierzynę stosując dokarmianie i instalując w ogrodzeniu system tzw. skoczni, pozwalający na przedostanie się jej do środka, a uniemożliwiający wydostanie się na zewnątrz. Utrzymywano bardzo wysoki stan zwierzyny płowej, której obecność spowodowała szkody o katastrofalnym rozmiarze. Okresowa inwentaryzacja szkód wyrządzonych przez zwierzynę w lasach Nadleśnictwa Bircza, przeprowadzona w 1990 r. wykazała, że 57 % upraw i młodników było uszkodzonych w znacznym stopniu.

Dziękujemy za uwagę